

Talajállapot és talajtípus összefüggések

A MEGFELELŐ MAGÁGY ELÉRÉSÉHEZ

A növénytermesztés egyik, ha nem a legfontosabb mozzanata a vetés, ezért erre kiemelt figyelmet kell fordítani.

A természetben és így a mezőgazdaságban is minden összefügg egymással, a növények szoros kapcsolatban vannak az állatvilággal, a talaj hat a növényekre, a napsugárzás és a csapadék hatással van a talajra és így tovább.

A magágykészítést befolyásoló legfontosabb tényezők

AZ ELŐVETEMÉNY

A megfelelő magágykészítés sikere már az előveteménynél elkezdődik. Minden növényfajnak van jó és rossz előveteménye, illetve általában megjegyezhető, hogy a korán lekerülő elővetemények után könnyebb jó talajmunkát végezni, ami pedig nagy mértékben befolyásolja a magágykészítés sikerességét. Ilyen előveteménynek számítanak a gabonafélék és a repce.

A TALAJ NEDVESSÉGTARTALMA

Nagy mértékben függ az időjárástól, ami leginkább a lehulló csapadék mennyiségében nyilvánul meg. Ezt tudjuk a legkevésbé befolyásolni. A művelés szempontjából nem jó, ha a talaj nedvességtartalma túl alacsony, de az sem, ha túl magas. Az optimális talajnedvesség pedig talajtípus függő. A belvízre érzékeny kötöttebb területeken elsődleges a felszíni vízborítás megszüntetése, illetve a kialakulásának megelőzése. Az optimális időben és minőségben elvégzendő magágykészítést nagy mértékben akadályozza a belvíz.

1. kép: Kötött területen kialakult belvíz.

A TALAJTÍPUSOK

Az egyes talajtípusok különbözőképpen viselkednek a talajműveléssel szemben.

A váztalajokat (pl. homok talajok) a könnyű művelhetőség, de rossz tápanyag- és vízszolgáltató képesség jellemezi. Az ilyen talajokon a vetés előtt rövid idővel készítsünk magágyat a talajtömörödés és a kiszáradás miatt. Vetés után az egyenletesebb kelés biztosítása érdekében szükséges lehet hengerezni, apró magvak esetében esetleg vetés előtt is.

A mezősegi (csernozjom) és a barna erdő talajok művelés szempontjából a legkedvezőbb szerkezetűek, művelésük tág határok között lehetséges. Hátrányukként kell említeni, hogy túlművelésük hatására porosodásra hajlamosak lehetnek, ezáltal romolhat a szerkezetük. Ilyen körülmények között megnőhet a defláció veszélye. Ezen a talajtípusokon alacsonyabb és magasabb talajnedvességnél is készíthető megfelelő minőségű magágy, és könnyebben tartható az egyenletes vetésmélység.

2. kép: Magágy készítés tárcsás boronával.

A réti, a láp, szikes és a kötöttebb öntés talajok tápanyag- és vízszolgáltató képessége tág határok között változik. A nedvesség erősebben kötődik a talajszemcsékhez, ezért művelhetőség szempontjából perctalajoknak számítanak, vagyis rövid idő áll rendelkezésre a megfelelő minőségű magágy elkészítéséhez. Magas talajnedvesség mellett ne végezzünk magágykészítést ezeken a talajokon a taposással bekövetkező talajtömörödés elkerülése és a talaj szerkezetének romlása miatt. Extrém száraz körülmények között végzett magágykészítés pedig csak óriási költségek és gépkopás árán lehetséges.

3. kép: A kötött talajon szétszakadt munkagép.

4. kép: Egy példa kombinált magágy készítő gépre.

A következő táblázat ajánlásokat tartalmaz a különböző kötöttségű talajokon alkalmazható magágykészítési lehetőségekről a teljesség igénye nélkül. Az elérni kívánt talaj állapot egy megfelelően üledett, egyenletes felszínű, a lehetőségekhez mérten aprómorzsás magágy.

	Száraz talaj állapot mellett			Nedves talaj állapot mellett		
	Szántásos alapműv.	Lazításos alapműv.	Alapműv. nélkül	Szántásos alapműv.	Lazításos alapműv.	Alapműv. nélkül
Laza talajok (homok)	simító v. komb. magágykészítő	simító v. komb. magágykészítő, esetleg tárcsás borona	sekély szántás v. lazítás	simító v. komb. magágykészítő	simító v. Komb. magágykészítő	szántóföldi kultivátor, tárcsás- v. ásóborona
	hengerezés indokolt lehet vetés előtt, akár simítóval kombinálva	hengerezés indokolt lehet vetés előtt	simító v. komb. magágykészítő, esetleg tárcsás borona			fogas borona, komb. magágykészítő
Középkötött talajok (öntés, csernozjom és barna erdőtalaj)	simító v. komb. magágykészítő (1x,2x)	simító v. komb. magágykészítő (1x,2x)	szántóföldi kultivátor, tárcsás- v. ásóborona	fogas borona, komb. magágykészítő (2x)	fogas borona, komb. magágykészítő (2x)	szántóföldi kultivátor, tárcsás- v. ásóborona
			komb. magágykészítő			fogas borona, komb. magágykészítő
Kötött talajok (réti, láp, szikes és agyagos öntés talajok)	simító v. nehéz fogas borona v. komb. magágykészítő (2x)	komb. magágykészítő (2x)	tárcsás- v. ásóborona	simító v. nehéz fogas borona	nehéz fogas borona	szántóföldi kultivátor, tárcsás- v. ásóborona
			rögtörő hengerezés	fogas borona, komb. magágykészítő (2x)	komb. magágykészítő	rögtörő hengerezés
			komb. magágykészítő			fogas borona, komb. magágykészítő

(Varga Balázs Csaba)

- Képek:**

1. Varga Balázs Csaba, 2013.04.06., Komádi

2. Varga Balázs Csaba, 2012.10.08., Komádi

3. Varga Balázs Csaba, 2012.10.09., Komádi

4. Varga Balázs Csaba, 2009.06.02., Komádi